
Logging av sporingsinformasjon

Logging av sporingsinformasjon

I denne delprosessen beskrives de krav, anbefalinger og retningslinjer STAND har som gjelder for sporing av råvarer, innsatsfaktorer, emballasje og ferdigvarer omsatt i varehandelen.

Områder som beskrives er:

- Hva er sporing
- Hvilke produktområder er omfattet av sporingskrav
- Hvilke sporingskrav gjelder
- Hvilken sporingsinformasjon skal registreres
- Sporingsalternativer

Krav til sporing av varer

Lovverket krever at den enkelte bedrift skal ha systemer for å kunne dokumentere hvilke produkter som er kjøpt fra den enkelte leverandør, og hvilken kunde som har kjøpt bedriftens ferdigvarer.

Dette inkluderer også råvarer og andre innsatsfaktorer som er omfattet av lovverket, ref.

Produktområder omfattet av retningslinjer for sporing, tilbakekalling og tilbaketrekking..

Produktområder omfattet av retningslinjer for sporing, tilbakekalling og tilbaketrekking

Retningslinjene omfatter sporbarhet for:

- innsatsvarer, planter, dyr eller næringsmidler
- materialer og gjenstander som er bestemt til å komme i kontakt med, eller kan ha innvirkning på innsatsvarer eller næringsmidler.

Retningslinjene anbefales benyttet på matvarer og non-food produkter, unntatt legemidler.

Områder som ikke er beskrevet i retningslinjene

- Interne sporingsystemer
- Fôr, allergeniske praksiser og jordbrukspraksiser, inkludert bruken av GMO-er
- Forhindring av forurensning (f.eks. desinfeksjonsmidler)

-
- Utvikling og implementering av kvalitetssikring i en bedrift
 - Implementering av produkt- og/eller pallmerkingssystemer osv.

At områdene over ikke er beskrevet i retningslinjene betyr ikke at det ikke finnes bestemmelser om eller reguleringer av dette andre steder.

Det er ikke krav i lovverket til hvilke typer systemer som skal brukes til dette.

Sporing kan i den enkleste form være manuelt basert, mens andre har et avansert IT-system for å følge opp dette.

Sentralt i lovgivningen står den enkelte bedrifts plikt til å foreta en risikoanalyse over hvilken helserisiko produktene representerer, og hvordan bedriften vil forholde seg til dette når det gjelder sporbarhet.

Bedrifter kan praktisere mer omfattende systemer for sporing enn hva minimumskravene i lovverket pålegger, men dette er enten basert på selvpålagte krav eller avtaler med, og pålegg fra avtalepartene.

Sporing

Sporing er basert på å følge den fysiske varestrømmen.

Alle parter skal kunne spore sine produkter ett ledd fremover og ett ledd bakover.

Sporing ett ledd fremover:

Sporing ett ledd framover betyr den adresse produktene er levert til

Et fakturasystem som inneholder informasjon om varenummer/varenavn, kundenummer/kundenavn og fakturadato er tilstrekkelig for å kunne spore ett ledd framover i verdikjeden.

Hvis bedriften har et partibegrep, bør dette være inkludert i fakturaen, pakkseddelen og lignende, eller at bedriftens eget ekspedisjonssystem er direkte knyttet mot fakturaen.

Sporing ett ledd bakover:

Bedriften må føre en logg på mottatte produkter som beskriver hvilke produkter som er kjøpt fra hvem og i hvilken kvantitet på dato.

Dersom adressene for hvor produkter leveres fra eller leveres til ikke er i samsvar med det juridiske eierskapet til produktene og fakturagangen, bør dette avtales separat mellom partene.

Krav til sporingsinformasjon og merking

Sporingsinformasjonen har som hovedformål å legge et grunnlag for effektiv

tilbaketrekking/tilbakekalling av næringsmidler og andre produkter som et ledd i forbrukernes forventninger til trygge produkter.

Sporingsinformasjon omfatter også råvarer og andre innsatsfaktorer brukt i produksjon av ferdigvarer, ref.

Produktområder omfattet av retningslinjer for sporing, tilbakekalling og tilbaketrekking.

Produktområder omfattet av retningslinjer for sporing, tilbakekalling og tilbaketrekking

Retningslinjene omfatter sporbarhet for:

- innsatsvarer, planter, dyr eller næringsmidler
- materialer og gjenstander som er bestemt til å komme i kontakt med, eller kan ha innvirkning på innsatsvarer eller næringsmidler.

Retningslinjene anbefales benyttet på matvarer og non-food produkter, unntatt legemidler.

Områder som ikke er beskrevet i retningslinjene

- Interne sporingssystemer
- Fôr, allergeniske praksiser og jordbrukspraksiser, inkludert bruken av GMO-er
- Forhindring av forurensning (f.eks. desinfeksjonsmidler)
- Utvikling og implementering av kvalitetssikring i en bedrift
- Implementering av produkt- og/eller pallmerkingssystemer osv.

At områdene over ikke er beskrevet i retningslinjene betyr ikke at det ikke finnes bestemmelser om eller reguleringer av dette andre steder.

Sporingsinformasjon og merking

EU Regulativ 178/2002 krever at produktene merkes for å muliggjøre sporing. Merkingen må være påført produktets emballasje og være leselig.

Informasjon som **skal** være merket på produktet:

- Leverandørens navn
- Varenummer/varebetegnelse

I tillegg skal avsender i sitt system ha oversikt over hvilken mottaker produktene er sendt til, og likeledes skal mottaker ha oversikt over hvilken avsender produktene er mottatt fra.

Informasjon som **kan** merkes på produktene og som vil forenkle arbeidet:

-
- Best før dato
 - Siste forbruksdag
 - Batch/Lot nr
 - Identifikasjon av lastbærer (for eksempel pall)

I tillegg anbefales:

avsender å registrere:

- Mengde som er sendt
- Forsendelsesdato
- Mottaksdato (hvis denne er kjent)

mottaker å registrere:

- Mengde som er mottatt
- Forsendelsesdato (hvis denne er kjent)
- Mottaksdato

Anbefalt sporingsmetode i verdikjeden

Sporing ved bruk av pallemerking og EDI pakkseddel

Den anbefalte metoden for sporing innebærer merking av lastbærere med GS1 merkesystem kombinert med EDI pakksedler (Advance Shipping Notice (ASN)).

For produkter som distribueres gjennom dagligvarekjedenes distribusjonslagre gjelder bransjens omforente retningslinjer for merking av D-pak og Pall, basert på GS1s standarder. Det er en forutsetning at hvert enkelt ledd i verdikjeden har et system som kan lagre og prosessere paller/logistiske enheter med unik identifikator.

Sporbarhet hos og fra avsender

Hvert forpakkingsnivå (F-pak, D-pak og Pall) har et tildelt unikt GTIN og skal strekkodemerkes. På F-pak skal GTIN fortrinnsvis merkes med EAN-13 strekkodesymbol.

D-pak skal være merket med en godkjent strekkode og knyttes til pallens unike identifikasjon. Hver pall skal merkes med en GS1-128 palletikett. Etiketten inneholder en unik identifikasjon (SSCC) som muliggjør knytning mellom D-pak på pall og batch/lot, lagret i avsenders IT systemer.

Dersom pallen splittes eller endres (for eksempel til en Blandingspall eller Eksponeringsenhet, må den identifiseres med en ny GS1-128 etikett og SSCC. Blandingspaller er ikke merket med produktinformasjon.

Produktinformasjonen blir her knyttet mot pallens SSCC ved at hver enkelt D-pak skannes når pallen bygges.

Når avsender har skapt knytningen mellom D-pak og pall, og sikret dette, kan informasjonen

benyttes til å lage en EDI pakkseddel.

EDI pakkseddel sendes deretter fra avsender til mottaker av produktene. Partene er identifisert med GLN. Dette gir en entydig og sikker identifikasjon av partene, og er sentral for sporbarhet. Pakkseddelen inneholder all relevant produktinformasjon (GTIN, batch/lot og holdbarhetsinformasjon) om forsendelsen, samt at den knytter dette opp mot hver enkelt pall ved bruk av SSCC.

Ved forsendelse skanner avsender samtlige utgående paller, og har dermed en éntydig knytning mellom det enkelte produkt, dets tilhørende batcher og hvilken kunde som mottar produktet. Dette muliggjør samtidig en effektiv kontroll på at riktige produkter sendes til kundene.

Avsender sender EDI pakkseddel til mottaker til avtalt tid.

Sporbarhet hos mottaker

Når varene ankommer mottaker, vil hver enkelt pall bli skannet.

All D-pak og palleinformasjon mottas i EDI pakkseddel. Ved bruk av EDI pakkseddel ivaretas sporingsinformasjonen, og forenkler varemottaket betydelig.

Koblingen av produktinformasjon skjer når mottaker skanner SSCC på den enkelte pall. Da kopler mottaker informasjon om produktene (GTIN, batch/lot og holdbarhetsinformasjon, mot avsenderen (GLN).

For Standardpaller kan all relevant informasjon skannes fra palleetikettene. Dermed får man en kontroll på at det er mottatt riktige produkter samtidig som det kan knyttes sporbarhetsinformasjon tilbake til den enkelte avsender/leverandør. Dette forenkler og sikrer deling av riktig sporingsinformasjon.

Blandingspaller må splittes i varemottaket, og gjennom IT-støtte sikre at korrekt og lovpålagt sporingsinformasjon blir ivaretatt og koblet riktig.